

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Підвищення ефективності використання персоналу підприємств (на прикладі ТОВ «Цемент»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗФН група М-14

Константинова У.С.
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми

Перехід до ринкової економіки суттєво підвищує роль та місце "людського фактора", оскільки саме робітники підприємства, їх творчий підхід до праці, високий професіоналізм та майстерність забезпечують необхідне зростання продуктивності праці, якості послуг та продукції підприємства, а відповідно і досягнення цільових, господарських та фінансових показників діяльності. Тому основним завданням кожного підприємства є рішення проблеми шляхів підвищення продуктивності праці працівників, а це можливо через управління персоналом підприємства, яке є необхідною функціональною стратегією, успіх якої є запорукою високих результатів підприємницької діяльності, конкурентоздатності та динамічного розвитку підприємства.

Метою дипломної роботи є вивчення та розробка рекомендацій по удосконаленню шляхів підвищення продуктивності праці працівників на підприємстві ТОВ «ЦЕМЕНТ».

Завдання дослідження:

- 1) розглянути економічну сутність, методи вимірювання та показники використання працівників ТОВ «Цемент»;
- 2) виявити тенденції розвитку ТОВ «Цемент» в сучасних умовах розвитку економіки;
- 3) провести аналіз складу, структури, динаміки та структури управління працівників ТОВ «Цемент»;
- 4) дати оцінку методів підвищення ефективності використання працівників підприємства;
- 5) розробити шляхи підвищення ефективності використання працівників підприємства;
- 6) проаналізувати ефективність використання персоналу підприємства ТОВ «Цемент»;
- 7) розробити пропозицій щодо впровадження заходів покращення ефективності використання персоналу підприємства;
- 8) визначення впливу запропонованих заходів на виробничо-господарську діяльність ТОВ «ЦЕМЕНТ».

Об'єкт дослідження є персонал підприємства ТОВ «Цемент», який використовується для здійснення основних функцій та досягнення мети діяльності підприємства.

Предмет дослідження є процеси використання виробничого персоналу підприємства та пошук шляхів підвищення їх ефективності використання персоналу.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані: метод статистичного аналізу, горизонтальний, вертикальний, факторний аналіз, графічні методи та методи прогнозування, емпіричний метод та логіко-історичний метод.

Інформаційна база дослідження дипломної роботи слугували науково-методична література різних авторів, фінансово-статистичні звіти підприємства ТОВ «Цемент», нормативні та законодавчі акти України, матеріали Державного комітету статистики.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (45 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 113 сторінок. Основний зміст викладено на 111 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Шляхи підвищення ефективності використання персоналу промислового підприємства в умовах ринку**» розглянуто персонал підприємства, який формується і змінюється під впливом внутрішніх (характер продукції, технології і організації виробництва) і зовнішніх (демографічні процеси, юридичні моральні норми суспільства, характер ринку праці і т.п.) чинників. Вплив останніх конкретизується в таких параметрах макроекономічного характеру: кількість активного (працездатного) населення, загальноосвітній його рівень, пропозиція робочої сили, рівень зайнятості, потенційний резерв робочої сили. У свою чергу ці характеристики визначають кількісні і якісні параметри *трудових ресурсів*.

Трудові ресурси - це частина працездатного населення, що за своїми віковими, фізичними, освітніми даними відповідає тій або іншій сфері діяльності. Слід відрізнити трудові ресурси реальні (ті люди, які вже працюють) і потенційні (ті, що мають бути залучені в певну працю в перспективному періоді).

Трудові ресурси на підприємстві - це об'єкт постійної турботи з боку керівництва підприємства. Особливо роль трудових ресурсів зросла в період ринкових відносин, а інвестиційний характер виробництва, його висока наукоємність, змінили вимоги до працівника - підвищили значущість творчого відношення до праці. Зараз основне завдання підприємця-керівника підприємства - добре підібраний трудовий колектив, що є командою односторонців і партнерів, здатних розуміти, усвідомлювати і реалізовувати задуми керівництва підприємства. Тільки вона служить запорукою успіху підприємницької діяльності, виразу і процвітання підприємства.

У другому розділі «**Аналіз шляхів підвищення ефективності використання персоналу ТОВ «Цемент»** на основі аналізу проведеного у другому розділі кваліфікаційної роботи були запропоновані напрямки підвищення ефективності використання основних виробничих фондів ТОВ «Цемент». По перше автором було запропоновано змінити технологію виробництва готової продукції підприємства: перейти від старої технології мокрого способу виробництва цементу до нової технології виробництва цементу сухим способом. Це дозволить скоротити витрати на виробництво цементу та збільшити виробничу потужність підприємства, яка дасть змогу виготовляти більше готової продукції. По друге – змінити застаріле фізично спрацьоване обладнання на нове, що дасть змогу значно підвищити обсяг

товарної продукції підприємства та підвищити ефективність використання основних виробничих фондів ТОВ «Цемент». По третє – провести модернізацію фасувальної машини, що призведе до збільшення попиту на продукцію підприємства та теж підвищить ефективність використання основних виробничих фондів.

У третьому розділі «**Шляхи вдосконалення використання персоналу та зростання продуктивності праці ТОВ «Цемент»** для вдосконалення роботи адміністративно управлінського персоналу підприємства ТОВ «Цемент» автором запропоновано впровадити оновлене комп'ютерне програмне забезпечення та провести реструктуризацію підприємства на основі удосконалення систем управління персоналом.

Процес реструктуризації підприємства є комплексним прикладним рішенням, що охоплює основні контури управління і обліку на виробничому підприємстві. Рішення дозволяє організувати комплексну інформаційну систему, відповідну корпоративним, українським і міжнародним стандартам і забезпечує фінансово-господарську діяльність підприємства.

На підприємствах холдингової структури загальна інформаційна база може охоплювати всі організації, що входять в холдинг. Це істотно знижує трудомісткість ведення обліку за рахунок повторного використання різними організаціями загальних масивів інформації. При цьому по всіх організаціях ведеться крізний управлінський і регламентований (бухгалтерський і податковий) облік, але регламентована звітність формується роздільно по організаціях.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було розглянуто шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства. На основі ТОВ «Цемент», яке розташовано в Одеській області і займається виробництвом цементу, ми провели аналіз ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві.

На основі аналітичних даних можна зробити слідуючий висновок: чисельність усього персоналу підприємства збільшилася у 2016 році порівняно з 2015 роком на 23 чол. або на 5,9%, а порівняно з 2014 роком на 5 чол., або на 5%.

За даними діяльності видно, що обсяг виробленої продукції у 2015 році знизився на 7,95%, але у 2016 р. виріс на 8,22%. Обсяг реалізованої продукції у 2015 році порівняно з 2014 роком зменшився на 0,20%, але приємно спостерігати, що в 2016 році підприємство реабілітувалося, та чисельність збільшилась на 10,85%. В результаті таких змін ми бачимо, що показник чистого доходу від реалізації продукції, який у 2015 році порівняно з 2014 роком зменшився на 0,20%, але вже в 2016 році порівняно з минулим значно виріс на 10,85% та склав 250314 тис. грн.

Фондомісткість протягом трьох років зменшується, наприклад, у 2016 році порівняно з 2015 роком на 7,79%, а в наступному році на 16,01%, це свідчить про покращення використання основних засобів. Показник фондовіддачі збільшився на 8,44% у 2015 році порівняно з 2014, в результаті

зменшення середньорічної вартості основних фондів на 7,97%. Також відбулись зміни і у 2016 році порівняно з минулим, через збільшення чистого доходу від реалізації продукції на 10,85% та зменшення середньорічної вартості основних фондів на 6,89%, фондівдача збільшилась на 19,06%. Такі результати говорять нам про напрямок позитивних змін.

Фондоозброєність у 2015 р. порівняно з минулим роком знизилась на 4,26%, через незначне зменшення чисельності персоналу на 3,88%. Але у 2016 р. порівняно з 2015 р., вона виросла на 14,31%, такий стрибок обумовлений зменшенням персоналу на 18,55%, тобто це позитивна динаміка.

Фонд оплати усіх працівників у 2015 році зменшився на 6,44%, через причину зменшення середньооблікової кількості штатних працівників у цьому році на 3,88%. У 2016 році фонд оплати усіх працівників порівняно з 2015 роком зменшився вже на 11,87%, в результаті зменшення середньооблікової кількості штатних працівників на 18,55%.

Фонд основної заробітної плати спочатку в 2015 році збільшився на 0,95%, а в 2016 році зменшився на 7,26%. Фонд додаткової заробітної плати у 2015 році зменшився на 13,84%, а в 2016 на 17,83%. Такі зміни обумовлені зменшенням середньооблікової кількості штатних працівників, у 2014 році чисельність склала 129 осіб, у 2015 р. 124 і в 2016 р. різко зменшилась до 101 особи. Щодо фонду оплати праці позаштатних працівників, то він стабільно зменшується протягом трьох років. У 2015 році знизився на 29,93%, а в 2016 зменшився на 25,66% і відповідно склав 815,7 тис. грн..

Рівень використання фонду робочого часу на підприємстві має таку динаміку: у 2014 році дорівнює 88,86%, у 2015 році збільшився на 1,14%, тобто склав 89,93%, та вже в 2016 році ми бачимо не таку значну, але негативну тенденцію зменшення на 1,87%.

Щодо втрат робочого часу, то тенденція позитивна, адже у 2015 році відбулося зменшення на 18,48%, а в 2016 р. на 5,05%. Це підкріплено зменшенням щорічних відпусток, у 2015 році на 21,45%, а в 2016 р. на 12,76%. Але негативною є тенденція збільшення втрат робочого часу з інших причин, у 2015 році на 5,58%, а в 2016 році аж на 93,45%.

Цікавим фактом є те, що переважно молодий колектив працює на ТОВ «Цемент». У 2014 році частка досвідчених і молодих робітників працюючих у віці до 50 років склала 77,78%, а після 50 років 22,28%. У 2015 році частка працюючих у віці до 50 років збільшилась до 79,34%, а після 50 років відповідно зменшилась до 20,66%. Така ж тенденція склалась і у 2016 році, а саме кількість працюючих у віці до 50 років виросла до 80,21%, а після 50 років вже 19,79%.

У 2014 році середньогодинна продуктивність праці збільшилась на 9,26%, а в 2016 р. різко виросла на 38,68%, така зміна була обумовлена зниженням кількості відпрацьованих людино-днів на 20,07% і збільшенням обсягу реалізованої продукції на 6,00%. Аналогічна динаміка відбулася і з середньоденною продуктивністю праці. Щодо середньорічної продуктивності праці, важливо зазначити, що показник збільшився на

3,82% у 2015 році, через причину зниження обсягу реалізованої продукції на 0,20% та доволі значущим скороченням кількості штатних працівників. Позитивна зміна відбулась у 2016 році, тому що кількість працівників зменшили на 18,55% і середньорічна продуктивність праці відповідно виросла на 36,09%.

Була дана оцінка продуктивності праці працівників. Ми зробили висновок, що середньорічний виробіток на одного працюючого у 2016 році порівняно з минулим роком зменшився на 2,3 тис.грн. або на 11,9%, у тому числі одного робітника продуктивність праці зменшилася на 2,5 тис.грн. або на 8,7%. У 2016 році порівняно з 2014 роком середньорічний виробіток на одного працюючого також зменшився на 7,5 тис.грн, що склало в динаміці 69,5%, також середньорічний виробіток на одного робітника зменшився на 7,3 тис.грн. або на 21,7%.

Результати аналізу показують, що середньорічний виробіток у 2016 році порівняно з 2015 роком зменшився на 7322,2 грн., у тому числі: на 7286,3 грн. - за рахунок інтенсивної праці робітників, 935,9 грн. - за рахунок зниження тривалості робочого дня.

Для нашого аналізу, однак, найбільш важливим результатом застосування ефективної заробітної плати є її вплив на продуктивність. У цьому зв'язку становлять інтерес два недавно проведених дослідження. У першому дослідженні був знайдений доказ того, що ефективна заробітна плата найчастіше використовується в тих випадках, коли недостатньої дієва відрядна система оплати і є складності з проведенням контролю над роботою. Як для роботодавців, так і для працівників може виявитися вигідним впровадження такої системи, при якій на початковому етапі кар'єри працівникам «недоплачують», але зате, на більш пізніх етапах «переплачують». Можна сказати, що подібна послідовність оплати підвищує продуктивність працівників і дозволяє підприємствам виплачувати більш високу поточну вартість винагороди, чим при інших варіантах.

АНОТАЦІЯ

Константинова У.С. «Підвищення ефективності використання персоналу підприємства (на прикладі ТОВ «Цемент»)»,
(прізвище та ініціали студента) (назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – використання персоналу підприємства ТОВ «Цемент», яке є

найбільш важливим питанням в реформуванні систем управління підприємством.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності підвищення ефективності використання персоналу на промисловому підприємстві. Розкрито поняття, класифікацію та структуру персоналу підприємства, проаналізовано показники стану та ефективності використання персоналу.

На основі статистичної звітності, проаналізовано господарську діяльність ТОВ «Цемент» по основним техніко-економічним показникам та вказані шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства на досліджуваному підприємстві.

В роботі запропоновано підвищити ефективність використання промислового персоналу за рахунок впровадження новітнього програмного забезпечення у виробництво та за рахунок модернізації технічно застарілого устаткування у виробництво.

Ключові слова: підприємство, прибуток, виробничий персонал, управлінські технології, ефективність виробничого персоналу.

ANNOTATION

Konstantynova U.S

«Increasing the efficiency of using enterprise personnel (for example, LLC «Cement»)»,

(students surname and initials)

(work title)

thesis for Master degree in specialty «Entrepreneurship, trade and stock-taking activities» under the program «Economy and strategy of enterprise development»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of the research is the use of personnel of the enterprise of LLC Cement, which is the most important issue in the reformation of enterprise management systems.

The article deals with theoretical aspects of the essence of increasing the efficiency of personnel use at an industrial enterprise. The concept, classification and structure of the personnel of the enterprise, the indicators of state and efficiency of personnel use are analyzed.

On the basis of statistical reporting, the economic activity of LLC "Cement" is analyzed on the main technical and economic indicators and the ways of improving the efficiency of using the personnel of the enterprise at the investigated enterprise are described.

The paper proposes to increase the efficiency of using industrial personnel by introducing the latest software in production and at the expense of modernization of technically obsolete equipment in production.

Keywords: enterprise, profit, production personnel, managerial technologies, efficiency of production personnel.